

جنگ‌های خلیج فارس

سه‌شنبه ۱۰ بهمن ۱۴۰۲
شماره ۴۰۷۰
www.fdn.ir

FARHIKHTEGANDAILY

سه‌شنبه ۱۰ بهمن ۱۴۰۲
شماره ۴۰۷۰
www.fdn.ir

FARHIKHTEGANDAILY

۸

آمریکا در دوگانگی تشدید حضور نظامی در منطقه و نظم جدید مقاومت

به وضعیت پسا ۷ اکتبر عادت کنید

دولت بایدن در جنگ غزه، با اعزام ناو به مدیترانه و خط‌ونشان کشیدن برای سایر بازیگران و به‌ویژه ایران، نقش «عربده‌کش» را برای رژیم صهیونیستی ایفا می‌کرد تا از این طریق دامنه جنگ محدود به غزه بماند و جبهه‌های دیگر علیه رژیم و متحدانش گشوده نشود. باز بودن دست رژیم در غزه، می‌توانست ضربه سنگینی به مقاومت اسلامی در غزه بزند و حتی زمینه را برای گام دوم یعنی حمله به لبنان و ضربه سخت به حزب‌الله تکمیل کند. اما مقاومت با درک طراحی طرف غربی، با یک سطح تنش مدیریت‌شده، وارد میدان شد و اجازه پیاده‌سازی این سناریو را نداد و رژیم را زیر ضربه برد تا آمریکا رأساً وارد میدان شود و هزینه حمایت‌هایش از رژیم را نیز پرداخت کند. حمله یکشنبه شب مقاومت اسلامی به پایگاه آمریکا در منطقه «برج ۲۲» در مرز سوریه و اردن که منجر به کشته شدن سه سرباز آمریکایی و مجروحیت بیش از ۲۰ نظامی آمریکایی شد، بزرگ‌ترین ضربه به آمریکا از ابتدای جنگ غزه بود. این البته می‌تواند پاسخی به حملات چند روز گذشته آمریکا به مواضع حشد الشعبی و شهادت‌زمنندگان آن باشد. باحمله یکشنبه شب، بازآرندگی آمریکا در منطقه به‌طور کامل مخدوش شد و به نظر نمی‌رسد واشنگتن ابزارهای متنوعی برای احیای آن داشته باشد؛ چراکه هر سطحی از پاسخ می‌تواند واکنش‌های تندتری را به همراه داشته و آمریکا را بیش از این در منطقه تحقیر کند. در این گزارش به بررسی ابعاد مختلف حمله یکشنبه شب و تبعات آن پرداخته شده است.

اهداف و پیام‌های حمله

محور مقاومت به دنبال شکل دادن به کریدور ایران - مدیترانه است که محور مقاومت را در ۴ کشور ایران، عراق، سوریه و لبنان به یکدیگر متصل می‌کند. بر همین اساس نیز تا حد زیادی حملات به پایگاه‌های آمریکایی متمرکز بر پایگاه‌های این کشور در عراق و سوریه است. نقطه‌ای که اخیراً در اردن هدف قرار گرفته، در نزدیکی کریدور ایران - مدیترانه قرار دارد؛ هرچند با فاصله‌ای کم، خارج از این کریدور قرار دارد. حمله مقاومت به این نقطه که در نزدیکی کریدور قرار دارد، به آمریکا می‌گوید در صورت تداوم درگیری‌ها، مواضع آمریکا در مناطقی فراتر از عراق و سوریه که تاکنون سبیل حملات بوده‌اند، هدف قرار می‌گیرند. حمله به اردن گریزی کوچک اما قابل درک به خارج از این کریدور است. به گزارش پولیتیکو نیروهای آمریکایی از کنتینر گذشته یعنی از ابتدای جنگ تاکنون ۱۶۵ بار مورد حمله قرار گرفته‌اند که ۸۹ مورد آن در سوریه، ۶۶ مورد در عراق و تنها یک مورد آن در اردن بوده است.

معادله تشدید فشار در مقابل تشدید فشار در سراسر منطقه جریان دارد. اگر لبنان و یمن فشارها علیه رژیم را به دلیل تشدید فشارها علیه ساکنان غزه افزایش دادند، تحت فشار قرار دادن یمن یا لبنان، باعث تشدید اوضاع علیه آمریکا می‌شود. از این رو آمریکایی‌ها نمی‌توانند به شکل مرحله‌ای مشکلات رژیم را مهار کنند. در ابتدا آمریکا مشوق ورود زمینی رژیم به غزه بود تا غزه‌های مقاومت در این منطقه نابود شوند. در دومین مرحله تلاش کرد لبنان و یمن را مهار کند و سیاست مهار خود را با حملات مستقیم نظامی به عراق نیز کشاند. با این حال درهم تنیدگی جبهه‌ها به آمریکا اجازه نمی‌دهد بتواند سیاست مهار خود را طراحی و به اجرا درآورد. حملات گروه‌های مقاومت علیه آمریکا طلی جنگ طوفان الاقصی با تسلیحات مختلفی صورت گرفته به‌گونه‌ای که در آنها از موشک بالستیک تاکتیکی و کروز نیز استفاده شده اما عمده حملات با سلاح‌هایی ساده مانند راکت و پهپادهای انتحاری صورت گرفته است. این سادگی به اندازه‌ای بوده که حتی در حوزه راکت‌ها و پهپادهای انتحاری نیز نمونه‌های ساده‌تر مورد استفاده قرار گرفته‌اند. از این رو سامانه‌های پدافندی آمریکا توانسته‌اند تعدادی از این پرتابه‌ها را ساقط کنند؛ هرچند به دلیل پرتاب انبوه آنها تعدادی به هدف نشسته‌اند. حمله به برج-۲۲ قصد داشت نشان دهد مقاومت تسلیحاتی دارد که آمریکا در برابر آنها قادر به تامین امنیت سربازانش به وسیله سامانه‌های پدافندی نیست.

برآیندها و برداشته‌های غرب نشان می‌دهد طوفان الاقصی ساختارها و وابستگیان غرب را در طولانی مدت در معرض تهدید قرار خواهد داد. این دارایی‌ها شامل رژیم، مرزهای موجود در منطقه و خانواده‌های قدرتمند می‌شوند. کشیده شدن لبه جنگ به اردن این تهدید را در خود دارد که این وابستگیان و ساختارها احتمال دارد در صورت اصرار آمریکا به ادامه جنگ و تنش در غزه و منطقه، زودتر از موعد فروپاشدند.

محور مقاومت برای شکسته شدن محاصره ساکنان غزه، سیاست خود را محاصره اقتصادی رژیم قرار داده است. برای اجرای همین سیاست، ارتش یمن کشتی‌هایی را که عازم فلسطین اشغالی هستند، توقیف کرده یا مورد هدف قرار می‌دهد. براساس آنچه رسانه‌های رژیم مانند «والا» ادعا کرده‌اند شرکت‌های صهیونیستی یک پل زمینی از بنادر امارات به سمت فلسطین اشغالی ایجاد کرده‌اند که کالاها را از مسیر

عربستان سعودی و اردن به فلسطین اشغالی می‌رساند. ایجاد این کریدور از سوی مقامات تل‌آویو مورد تأیید قرار گرفته است. حمله به اردن، این پیام را در خود دارد که این مسیر چه با اشاره و چه با اعمال زور مسدود می‌شود. حمله به اردن، آسیب به خط پشتیبانی نیروهای آمریکا در حکایت از آن دارد که آمریکا در معرض اخراجی سخت از عراق و سوریه است مگر آنکه واشنگتن به این اقدام شیب تند نهد و به آرامی از مواضع عقب‌نشینی کند.

هنگامی که همه در منطقه تلفات می‌دهند دلیلی وجود ندارد آمریکا بیرون از گورد بدون تلفات باقی بماند، به‌ویژه در شرایطی که دست به ابفای نقشی پررنگ می‌زند. با این حال عملیات اردن اولین تلفات آمریکا در طول جنگ نبود.

اردن نقطه تجمع آمریکا برای حفاظت از رژیم است. این منطقه با حفاظت و پشتیبانی از حضور آمریکا در شرق سوریه، وظیفه تامین امنیت غیرمستقیم رژیم را برعهده دارد. خاک اردن همچنین به عنوان عمق استراتژیک رژیم، مورد اتکای تل‌آویو است. تنش در اردن تهدیدی جدی علیه صهیونیست‌هاست.

مقاومت خط پاسخ‌های خود را روی رژیم تنظیم کرده است و آن را از این مسیر خارج نمی‌کند. همه حملات معطوف به کاهش فشار روی غزه از طریق افزایش فشار بر رژیم و پشتیبانان آن هست. بنابراین تحریک آمریکا برای حضور مستقیم‌تر برای نجات رژیم تنها به تشدید گرفتاری‌های تل‌آویو منجر می‌شود. همچنین آمریکا اگر تلاش دارد با اقدامات خود راه تنفسی برای رژیم ایجاد کند، این اقدامات می‌تواند به تنگ‌تر شدن این فضای تنفس منجر شود.

وظیفه محور مقاومت

هزینه اقدامات آمریکا در منطقه چه در حمایت از رژیم و چه در صورت حمله انتقام‌جویانه واشنگتن باید بالا نگه‌داشته شود.

فشارهای وارده به آمریکا در طول جنگ نباید با فشارهایی که واشنگتن درصدد ایجاد آنهاست، کنترل شوند. واشنگتن طی یک دهه اخیر با جنگ ترکیبی شامل ایجاد تنش در محیط داخلی محور مقاومت، جنگ داخلی و تحریم و گرسنگی دادن به مردم، درگیری را آغاز کرده و با حملات نظامی مستقیم، نباید این حملات مینا قرار گیرند. دایره جنگ وسیع‌تر از زد و خورد منطقه‌ای است. مینا اقدامات ترکیبی آمریکااست که ویرانگرتر از اقدامات مستقیم این کشور بوده‌اند. از این رو اقدامات نظامی آمریکا باید ذیل اقدامات ترکیبی مزبور دسته‌بندی شوند و حرکت واشنگتن به سمت اقدام مستقیم، نباید باعث عقب‌نشینی گروه‌های مقاومت از سیاست حمله به آمریکا شود.

حملات احتمالی آمریکا در هر سطحی که صورت بگیرند، نباید منجر به بازآرندگی شوند. از این رو در صورت حمله انتقامی، باید حملات انتقامی متقابلی در نظر گرفته شود. با توجه به تفاوت

آمریکا در دوگانگی تشدید حضور نظامی در منطقه و نظم جدید مقاومت

فناوری موجود در دو طرف، تلفات بیشتر در میان محور مقاومت امری حتمی است و نباید مبنای قضاوت و تصمیم‌گیری نهایی قرار گیرد.

روند موجود

آمریکا به دنبال خروج از مخمصه ۷ اکتبر است. این حمله بقای رژیم را با تردید مواجه کرده، متحدان این کشور را ترسانده، وجهات اخلاقی غرب را تضعیف کرده و بازآرندگی واشنگتن در منطقه را کمرنگ‌تر ساخته است. اگر روند کنونی که از ۷ اکتبر شکل گرفته باقی بماند، واشنگتن در آینده مجبور به بازری در منطقه با ویژگی‌های متفاوتی می‌شود که جنگ طوفان الاقصی آنها را تحمیل کرده است. بر همین اساس کاخ سفید به دنبال تغییر این ویژگی‌ها و جایگزینی‌شان با ویژگی‌های مدنظر خود است. راهکاری که واشنگتن درپیش گرفته، تقویت حضور نظامی در منطقه است. این تحول هرچند در کوتاه‌مدت امکان دارد برای آمریکا مزیت‌آورین باشد اما بلافاصله پس از پایان دوران ماه عسل، آثار راهبردی آن بر منافع بلندمدت واشنگتن آشکار می‌شود. آمریکا با تمرکز در غرب آسیا قافیه را به روسیه و چین باخته، با استقلال بیشتر متحدانی مانند اردو، ژاپن و کره جنوبی مواجه شده و سوخت لازم برای گسترش مقاومت در منطقه را فراهم می‌آورد. از این رو غرب آسیا به نقطه‌ای برای ضربه نهایی به واشنگتن تبدیل می‌شود. به‌طور خلاصه گرفتاری آمریکا در منطقه باعث تقویت جهان تک‌قطبی باشاخه‌های چندجانبه‌گرایی شده و همزمان واشنگتن در غرب آسیا نیز طرفی نخواهد بست. این روند در کوتاه یا میان‌مدت برای محور مقاومت چالش‌های قابل‌تحملی درپی دارد اما در فضای متکش‌شده ناشی از خارج شدن آمریکا از بازی‌های اصیل جهانی، می‌تواند ضربه‌ای بزرگ به جایگاه کلان واشنگتن وارد کرده و درنهایت با ابفای نقش در شکستن ابهت آمریکا، موقعیتی مطلوب در اختیار محور مقاومت قرار دهد؛ چه اینکه حضور آمریکا سوخت لازم برای گسترش محور مقاومت را فراهم می‌آورد.

پیام‌های مقاومت به آمریکا

برای نابودی دارایی‌های آمریکا در منطقه ریل‌گذاری شده است. از این به بعد مقاومت با آزادی عمل و قدرت بیشتری می‌تواند تصمیم بگیرد قطار خود را چقدر در این ریل به جلو ببرد. تنش‌هایی که در چند ماه اخیر توسط محور مقاومت ایجاد شده، آمریکا را به سرعت به موقعیت «انتخاب نهایی» رسانده است. واشنگتن باید تصمیم بگیرد آیا همچنان قصد دارد به مسیر قبلی خود ادامه دهد و تقابلی پرهزینه با محور مقاومت داشته باشد یا آنکه شویوه تعاملی مناسب‌تری را برگزیند. در صورت تقابل، آمریکا بدون هزینه نخواهد ماند و دیگر نمی‌تواند با آزادی عمل دست به هر حرکتی بزند. از سوی دیگر واشنگتن نمی‌تواند در وضعیت جدید با اقدامات کوچک اهداف خود را پیگیری کند زیرا در موقعیت «انتخاب نهایی» آنها باید چیزی مابین جنگ و صلح را انتخاب کنند که مستلزم زد و خورد‌های شدید است.

فضای آمریکا

تام کاتن، سناتور تندروی جمهوری خواه پس از کشته شدن ۳ نظامی آمریکایی

در اردن اعلام کرد بایدن در صورت پاسخ ندادن به این حمله ترسو بوده و شایسته فرماندهی کل قوا نیست. این کلیدواژه اخیراً دست‌کم در ریک بحران دیگر نیز توسط جمهوری خواهان تکرار شده است؛ بحران مرکزی میان دولت فدرال (مرکزی) و دولت ایالتی نگراس. در این بحران، فرماندار ایالت نگراس با استفاده از نیروهای گارد ملی ایالتی که از وی فرمان می‌گیرند، مانع از حضور نیروهای گشت مرزی که تحت فرمان دولت فدرال قرار دارند، در مرزهای ایالت خود با مکزیک شده است. نیمی از ایالت‌های آمریکا که فرمانداری جمهوری خواه دارند نیز اعلام آمادگی کرده‌اند نیروهای گارد ملی خود را برای کمک به نگراس به این ایالت اعزام کنند. نگراس ادعا می‌کند دولت فدرال نتوانسته از این ایالت در برابر هجوم کارتل‌های قاچاق مهاجران دفاع کند و به همین دلیل براساس قانون اساسی، در برابر ناتوانی دولت مرکزی خود رأساً دست به مقابله با این تهاجم می‌زند. جمهوری خواهان در این قفره نیز بایدن را فردی که شایسته فرماندهی کل قوا نیست، توصیف کرده‌اند. این موضوع نشان می‌دهد لزوماً هدف همه جمهوری خواهان کشتاندن آمریکا به جنگ نیست. ریشه این هدف نیز به درگیری عمیق و جدید میان دو حزب باز می‌گردد.

دعوی کنونی در آمریکا شدیدتر از دفعات قبل بوده و حتی محدود به انتخاب ریاست جمهوری سال ۲۰۲۴ نیست. این انتخابات که یک سال بعد برگزار می‌شود صرفاً پیش‌سازنی و نخستین خط درگیری در تنش‌هاست. ریشه عمیق‌تر این درگیری‌ها تلاش جمهوری خواهان محافظه‌کار برای تضمین بقای خود در روند رقابت‌های داخلی است. زمانی لیندسی گراهام، سناتور برجسته جمهوری خواه اعتراف کرده بود با توجه به قاعده رای‌دهندگان دو حزب، جمهوری خواهان شانس کمتری برای حضور در مراکز قدرت به‌ویژه مراکز فدرال مانند ریاست بر کاخ سفید خواهند داشت. این مسائل نشان می‌دهد تمرکز جمهوری خواهان نیاختن رقابتی است که اثراتی طولانی مدت بر سرنوشت آنها دارد. از این رو تمام جمهوری خواهان به دنبال درگیری و جنگ در غرب آسیا نیستند. در همین رابطه نشربه پالیتیکو در یادداشتی به قلم آنتونی آدرگان‌ها به بررسی مواضع جمهوری خواهان درخصوص کشته شدن ۳ نظامی آمریکایی در اردن پرداخته و تأکید کرده که این حمله شکاف فزاینده بین دو جناح جمهوری خواهان در مورد سیاست خارجی را برجسته کرد. طبق این یادداشت گروه اول، به نام شامین‌های سیاست خارجی، خواستار پاسخ قاطع ایالات متحده به این حملات هستند. آنها معتقدند که ایالات متحده باید از متحدان خود در منطقه حمایت کند و از نفوذ ایران جلوگیری کند. گروه دوم به نام انراطلب‌ها، خواستار کاهش مشارکت ایالات متحده در درگیری‌های خارجی هستند. آنها معتقدند که ایالات متحده باید از خالت در امور داخلی کشور‌های دیگر خودداری کند.

همزمان در حزب دموکرات نیز وضعیت دشوار است. بخشی از ترقی خواهان حزب دموکرات بر توقف جنایات رژیم در غزه تمرکز دارد و بایدن را به دلیل حمایت از این جنایات شمات می‌کنند. تعدادی از این جناح خود را از سناد انتخاباتی بایدن بیرون کشیده‌اند. بایدن می‌داند در صورت دست زدن به اقدامات جنگی نه‌تنها آرای تندروها را به دست نمی‌آورد بلکه احتمال دارد ضربات بیشتری به سید رای خود وارد سازد. در حال حاضر مسلمانان و بخشی از جناح ترقی خواه حزب دموکرات در تنشی سخت با بایدن قرار دارند به‌گونه‌ای که احتمال دارد در صورت حساس شدن رقابت دموکرات‌ها با جمهوری خواهان با حضور شخصی مانند ترامپ، همچنان راضی به حضور پای صندوق رای نشوند. بایدن همچنین می‌داند در صورت حمله، با انتقام محور مقاومت مواجه می‌شود و در سوی دیگر هرنوع اقدام نظامی اش علیه محور مقاومت، به‌زودی توسط جمهوری خواهان مورد انتقاد شدید قرار می‌گیرد. بالاتر از همه، تحزکات افزون‌تر آمریکا در منطقه باعث اتصال بایدن و آمریکا به کشتی شکسته نتانیاهو می‌شود.

نکات عمومی

۱ پس از آغاز جنگ طوفان الاقصی آمریکا برای دفاع از رژیم مجبور شد نقش مستقیم‌تری را ایفا کند که باعث شد تل‌آویو به یک متحد هزینه‌زا برای واشنگتن تبدیل شود. درحال حاضر رژیم با تحریک آمریکا، به دنبال ایجاد حس انتقام‌جویی در میان آمریکایی‌ها بوده تا بتواند با ابفای نقش در این انتقام‌گیری، خود را یک دارایی همچنان ارزشمند در چشم آنها نمایش دهد.

۲ هدف صهیونیست‌ها در اتصال به جناح شامین‌ها در حزب جمهوریخواه، کشاندن آمریکا به درگیری با ایران است.
۳ حمله به برج-۲۲ اولین حمله یادگیری منجر به تلفات در میان نیروهای آمریکایی نیست، بلکه اولین اعتراف به حساب می‌آید. پیش از این دست‌کم در دریای سرخ، بنابر اعتراف آمریکا، دو نظامی این کشور که وارد یک کشتی حامل سلاح یمن شده بودند، مفقود یا کشته شدند.

مانور رسانه‌ای و سیاسی روی کشته‌های نظامی آمریکا در اردن نشان می‌دهد واشنگتن نگران روند فزاینده عملیات‌های منجر به تلفات علیه پایگاه‌های خود شده است.

نشست محرمانه کشورهای عربی به روایت اکسیوس

نشریه اکسیوس به نقل از منابع آگاه از برگزاری یک نشست محرمانه با موضوع جنگ غزه و آینده این باریکه، بین چند کشور عربی در شهر ریاض عربستان خبر داد. به گزارش ایژنا، منابع آگاه مدعی شدند مقام‌های ارشد کشورهای عربستان، اردن و مصر همراه نمایندگان ای فلسطین، چندی پیش به‌طور مخفیانه در ریاض دیدار کردند تا برنامه‌های خود را برای بعد از اتمام جنگ غزه هماهنگ و دربار راه‌های مشارکت مجدد فلسطین در حکومت این منطقه گفت‌وگو کنند. این نشست از این جنبه دارای اهمیت است که نشانه دیگری از افزایش همکاری‌های عربستان و مقام‌های فلسطین در ماه‌های اخیر به‌ویژه از زمان آغاز جنگ غزه است. تشکیلات خودگردان فلسطین و متحدان عرب آن به‌طور فزاینده‌ای در حال گفت‌وگو درباره برنامه‌های روز پس از پایان جنگ هستند، اما رژیم اسرائیل درباره این موضوع اظهارنظر نکرده است.

پاریس

در محاصره تراکتورها

وزیر کشور فرانسه در سخنانی اعلام کرد پلیس با ۱۵ هزار نیرو، هلیکوپتر و خودروهای زرهی از محاصره شهر پاریس توسط کشاورزان معترض جلوگیری می‌کند. به گزارش تسنیم به نقل از «کوریو» پلیس فرانسه می‌خواهد از نیروی زیادی برای جلوگیری از محاصره پاریس که توسط کشاورزان از روز دوشنبه وعده داده شده و تهدید شده است، استفاده کند. «جرالد داروین»، تأکید کرد باید اطمینان حاصل شود پایتخت و همچنین در فرودگاه پاریس و بازار عمده فروشی Rungis در دسترس هستند. تصاویری از اداره پلیس پاریس نشان داد چگونه خودروهای زرهی قبلاً موضع گرفته و برای این منظور آماده شده‌اند. کشاورزان در مبارزه خود برای شرایط کار و زندگی بهتر پاریس را تهدید کرده بودند که از روز دوشنبه این شهر را محاصره خواهند کرد. بنابراین تمام محورهای اصلی که به این کلان شهر منتهی می‌شوند باید قطع شوند.

آمریکا نرود

هزینه سنگینی می‌پردازد

جنبش مقاومت النجیای عراق با تأکید بر لزوم خروج فوری نظامیان آمریکا از منطقه خاورمیانه،گفت‌درغیراین‌صورت، هرروزی که بگذرد باید هزینه سنگینی پرداخت کنند. این جنبش با انتشار بیانیه‌ای تأکید کرد آمریکا منطقه خاورمیانه را به بازی گرفته‌است و رئیس‌جمهور آن نمی‌داند که «سربازان بیچاره‌اش در اراضی سوریه بوده‌اند یا ردن!» اشاره‌النجیاء به حمله یکشنبه شب به مقر نظامیان آمریکایی در پایگاه‌النتف واقع در سوریه است. مسئولان آمریکایی مدعی بودند این حمله در خاک اردن صورت گرفت، ولی سخنگوی دولت اردن رسماً این مساله را تکذیب کرد و گفت حمله مذکور در خاک سوریه رخ داده است. النجیاء با اشاره به اینکه آمریکایی‌ها هیچ احترامی برای حاکمیت کشورهای منطقه قائل نیستند،گفت:«آمریکای مغرور در آستانه سقوط باید بداند که ما از هدف خود دست بر نخواهیم داشت و مزدوران و سربازانش از خاک ما خارج خواهند شد.»